

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
27015311	A Pinguela	Monforte de Lemos	2017/2018

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ADG	Administración e xestión	CSADG01	Administración e finanzas	Ciclos formativos de grao superior	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0656	Simulación empresarial	2017/2018	6	140	168

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA DEL PILAR CASTAÑO AIRA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión departamento

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

As persoas que obteñan este título han exercer a súa actividade en empresas grandes, medianas e pequenas, en calquera sector de actividade, nomeadamente no sector de servizos, así como nas Administracións públicas, desempeñando as tarefas administrativas na xestión e no asesoramento nas áreas laboral, comercial, contable e fiscal desas empresas e institucións, ofrecéndolles un servizo e atención á clientela e á cidadanía, realizando trámites administrativos coas administracións públicas e xestionando o arquivo e as comunicacións da empresa. Poderían traballar por conta propia, efectuando a xestión da súa propia empresa, ou a través do exercicio libre dunha actividade económica, como nunha asesoría financeira ou laboral, estudos de proxectos, etc.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	O emprendedor e o plan de empresa	O perfil do emprendedor, a idea de negocio	22	13
2	Estudio do mercado	O produto ou servizo, o prezo, a competencia, o entorno	26	15
3	Trámites e documentación	Elección da forma xurídica e os diferentes trámites de constitución	20	12
4	Fontes de financiamento	O financiamento propio e alleo nas diferentes fases do negocio	18	11
5	Viabilidade empresarial	Análise da viabilidade da empresa: O plan de tesourería, conta de resultados, balance de situación	26	15
6	Xestión da actividade comercial e financeira	Plan de aprovisionamento, avaliación de inversións, xestión de impagos, xestión das obrigas fiscais	22	13
7	Xestión do marketing e dos recursos humanos	Elaboración do plan de marketing e xestión dos recursos humanos	18	11
8	Expediente do proxecto empresarial	Materialización do proxecto empresarial e exposición ó público	16	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	O emprendedor e o plan de empresa	22

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA2 - Selecciona unha idea de negocio analizando o mercado.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influir nela.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Examináronse as facetas da innovación empresarial (técnicas, materiais, de organización interna e externa, etc.), relacionándoas como fontes de desenvolvemento económico e creación de emprego.
CA1.2 Relacionáronse a innovación e a iniciativa emprendedora coas implicacións que ten para a competitividade empresarial.
CA1.3 Valoráronse os aspectos inherentes á asunción de risco empresarial como motor económico e social.
CA1.4 Determináronse as facetas do carácter emprendedor desde o punto de vista empresarial.
CA1.5 Seleccionáronse experiencias de innovación empresarial describindo e valorando os factores de risco asumidos en cada unha.
CA1.6 Propuxéronse posibilidades de internacionalización dalgunhas empresas como factor de innovación destas.
CA2.1 Avaliáronse as implicacións que leva consigo a elección dunha idea de negocio.
CA2.2 Diferenciouse entre o que pode ser unha simple idea e unha idea de negocio factible.
CA2.3 Sinaláronse as vantaxes e os inconvenientes das propostas de negocio.
CA2.4 Determinouse o produto ou servizo que se queira proporcionar coa idea de negocio.
CA2.9 Elexiuse o nome e logotipo da empresa
0CA2.10 Determinouse a ubicación do negocio e diseñouse o espazo físico
CA2.11 Describiuse o perfil dos socios no plan de empresa
CA4.4 Efectuouse unha análise sobre a capacitación profesional para levar a cabo as actividades derivadas do tipo de negocio elixido.

4.1.e) Contidos

Contidos
Proceso innovador na actividade empresarial.
Factores de risco na innovación empresarial: facetas da persoa emprendedora.

Contidos

Tecnoloxía como clave da innovación empresarial.

Internacionalización das empresas como oportunidade de desenvolvemento e innovación.

[O nome e o logotipo da empresa](#)

[Ubicación do negocio e deseño do espazo físico](#)

A persoa promotora e a idea.

Selección de ideas de negocio.

Plan de empresa.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Estudio do mercado	26

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Selecciona unha idea de negocio analizando o mercado.	NO
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.4 Determinouse o produto ou servizo que se queira proporcionar coa idea de negocio.
CA2.5 Concretáronse as necesidades que satisfai e o valor engadido da idea de negocio proposta.
CA2.6 Identificouse a clientela potencial atendendo aos obxectivos do proxecto de empresa.
CA2.7 Efectuouse unha análise de mercado para comprobar se existe un nicho nel.
CA2.8 Efectuouse unha análise da competencia para situar o produto.
CA2.12 Sinaláronse as oportunidades, ameazas, fortalezas e debilidades do negocio
CA3.1 Identificáronse as principais características do sector empresarial en que se desenvolva a idea de negocio.
CA3.4 Relacionouse a organización establecida pola empresa co seu tipo e cos seus fins.
CA3.5 Identificáronse as funcións dentro da empresa
CA3.9 Valorouse a importancia de dotar a empresa da estrutura adecuada para o seu mantemento.

4.2.e) Contidos

Contidos
O organigrama
Análise de mercados.
Actividade empresarial.
Competencia.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Trámites e documentación	20

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA5 - Xestiona a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa, analizando os trámites legais e as actuacións necesarias que levan consigo a realización do proxecto empresarial.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Identifícanse as principais características do sector empresarial en que se desenvolva a idea de negocio.
CA3.2 Recoñécense os tipos de empresas existentes.
CA3.3 Establecéronse claramente os obxectivos da empresa.
CA3.6 Seleccionouse a forma xurídica adecuada.
CA3.7 Efectuouse unha asignación eficiente dos recursos necesarios.
CA5.1 Recoñeceuse a existencia da realización de trámites legais esixibles antes da posta en marcha dun negocio.
CA5.2 Diferenciáronse os trámites que se seguirían en función de forma xurídica que se elixa.
CA5.3 Identifícanse os organismos ante os que cumpra presentar os trámites.
CA5.4 Cubriuse a documentación necesaria para a constitución da empresa.
CA5.5 Realizáronse os trámites fiscais para a posta en marcha.
CA5.6 Realizáronse os trámites necesarios ante a autoridade laboral e a Seguridade Social
CA5.7 Realizáronse os trámites necesarios que cumpra realizar noutras administracións públicas á hora de abrir un negocio.
CA5.8 Recoñeceuse a existencia de trámites de carácter específico para determinados tipos de negocios.
CA5.9 Valorouse a importancia do cumprimento dos prazos legais para a tramitación e a posta en marcha dun negocio.

4.3.e) Contidos

Contidos
Empresario ou empresaria.
Empresa: clasificación, forma xurídica, obxectivos, organización funcional e responsabilidade social.
Asignación de recursos.
Trámites xerais para os diversos tipos de empresa.

Contidos

Tramites específicos. Negocios particulares.

Autorizacións, instalación ou constitución.

Inscricións en rexistros.

Carnés profesionais.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Fontes de financiamento	18

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influir nela.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.7 Definíronse axudas e ferramentas públicas e privadas para a innovación, a creación e a internacionalización de empresas, relacionándoas estruturadamente nun informe.
CA3.7 Efectuouse unha asignación eficiente dos recursos necesarios.
CA3.8 Recoñecéronse e seleccionáronse as posibles fontes de financiamento.
CA4.3 Comprobouse a accesibilidade das fontes de financiamento para a posta en marcha do negocio.
CA6.5 Planificáronse as necesidades financeiras da empresa.

4.4.e) Contidos

Contidos
Axudas e ferramentas para a innovación empresarial.
Métodos de selección de investimentos
Investimento na empresa.
Fontes de financiamento

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Viabilidade empresarial	26

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influír nela.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Efectuouse un estudo da viabilidade técnica do negocio.
CA4.2 Contrastouse o cumprimento da normativa legal do futuro negocio.
CA4.3 Comprobouse a accesibilidade das fontes de financiamento para a posta en marcha do negocio.
CA4.5 Realizouse unha análise do impacto ambiental de proxecto de empresa.
CA4.6 Realizouse unha análise dos riscos laborais de proxecto de empresa.
CA4.7 Comprobouse a viabilidade económica por medio da análise de proxectos de investimento.
CA4.8 Elaborouse un plan de viabilidade a longo prazo para poder efectuar unha mellor planificación na empresa.

4.5.e) Contidos

Contidos
Investimento na empresa.
Plan de viabilidade.
Análise económico-financeira de proxectos de empresa.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Xestión da actividade comercial e financeira	22

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Efectuouse unha planificación sobre as necesidades de aprovisionamento da empresa.
CA6.2 Xestionouse o proceso de comercialización dos produtos da empresa.
CA6.4 Confeccionouse e verificouse a contabilidade da empresa.
CA6.5 Planificáronse as necesidades financeiras da empresa.
CA6.6 Analizouse a normativa fiscal e cumpríronse as obrigas fiscais.

4.6.e) Contidos

Contidos
Plan de aprovisionamento.
Xestión comercial, de márketing e de recursos humanos na empresa.
Xestión da contabilidade como toma de decisións, das necesidades de investimento e financiamento, e das obrigas fiscais.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Xestión do marketing e dos recursos humanos	18

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.2 Xestionouse o proceso de comercialización dos produtos da empresa.
CA6.3 Xestionáronse os recursos humanos.
CA6.7 Valorouse a organización da propia tarefa.

4.7.e) Contidos

Contidos
Xestión comercial, de márketing e de recursos humanos na empresa.
Equipos e grupos de traballo. Traballo en equipo: toma de decisións. Confección e deseño dos equipos dentro da empresa creada.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Expediente do proxecto empresarial	16

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.
CA6.10 Materializouse nun expediente o proxecto empresarial e expúxose ao público.

4.8.e) Contidos

Contidos
Expediente do proxecto: elaboración e selección do destinatario.
Exposición pública do proxecto: técnicas de captación da atención. Destrezas comunicativas.
Uso de ferramentas informáticas na elaboración e na exposición do proxecto empresarial.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os mínimos esixibles de cada unidade didáctica están directamente relacionados cos criterios de avaliación que aparecen no currículo do ciclo e son:

U.D. 1:

- CA1.4--Determináronse as facetas do carácter emprendedor desde o punto de vista empresarial.
- CA1.5--Avaliáronse as implicacións que leva consigo a elección dunha idea de negocio.
- CA2.1--Avaliáronse as implicacións que leva consigo a elección dunha idea de negocio.
- CA2.2--Diferenciouse entre o que pode ser unha simple idea e unha idea de negocio factible.
- CA2.3--Sinaláronse as vantaxes e os inconvenientes das propostas de negocio.
- CA1.3--Valoráronse os aspectos inherentes á asunción de risco empresarial como motor económico e social.

U.D. 2:

- CA2.7--Efectuouse unha análise de mercado para comprobar se existe un nicho nel.
- CA2.12--Sinaláronse as oportunidades, ameazas, fortalezas e debilidades do negocio
- CA3.1--Identificáronse as principais características do sector empresarial en que se desenvolva a idea de negocio.
- CA3.5--Identificáronse as funcións dentro da empresa.

U.D. 3:

- CA3.2--Recoñecéronse os tipos de empresas existentes.
- CA3.6--Seleccionouse a forma xurídica adecuada.
- CA5.1--Recoñeceuse a esixencia da realización de trámites legais esixibles antes da posta en marcha dun negocio.
- CA5.2--Diferenciáronse os trámites que se seguirían en función da forma xurídica que se elixa.
- CA5.3--Identificáronse os organismos ante os que cumpra presentar os trámites.
- CA5.5--Realizáronse os trámites fiscais para a posta en marcha.
- CA5.6-- Realizáronse os trámites necesarios ante a autoridade laboral e a Seguridade Social

U.D. 4:

- CA3.8--Recoñecéronse e seleccionáronse as posibles fontes de financiamento.
- CA4.3--Comprobouse a accesibilidade das fontes de financiamento para a posta en marcha do negocio.
- CA6.5--Planificáronse as necesidades financeiras da empresa.

U.D. 5:

- CA4.1--Efectuouse un estudo da viabilidade técnica do negocio.
- CA4.6--Realizouse unha análise dos riscos laborais de proxecto de empresa.
- CA4.7--Comprobouse a viabilidade económica por medio da análise de proxectos de investimento.

U.D. 6:

- CA6.1-- Efectuouse unha planificación sobre as necesidades de aprovisionamento da empresa.
- CA6.4--Confeccionouse e verificouse a contabilidade da empresa.
- CA6.6-- Analizouse a normativa fiscal e cumpríronse as obrigas fiscais.

U.D. 7:

- CA6.2--Xestionouse o proceso de comercialización dos produtos da empresa.
- CA6.3--Xestionáronse os recursos humanos.

U.D. 8:

- CA6.9--Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.
- CA6.10--Materializouse nun expediente o proxecto empresarial e expúxose ao público.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

O procedemento de avaliación deste módulo, responde á modalidade de avaliación ordinaria, coa característica de continua, toda vez que e

precisa a asimilación total dos conceptos e metodoloxías expostas en cada unidade temática de cara a continuar con posteriores concepcións, e de acumulativa, no sentido de que as unidades temáticas posteriores precisan do dominio das anteriores para a súa comprensión.

A cualificación realizarase:

A. En termos xerais:

Tomando como referencia os obxectivos, expresados en Resultados de Aprendizaxe, os Criterios de Avaliación do módulo e os obxectivos xerais do ciclo formativo, segundo o establecido no correspondente currículo.

- A cualificación será numérica, entre un e dez, sen decimais.
- Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos.

A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, e como ensino presencial, cumprirá a asistencia do alumnado ás actividades programadas para o módulo.

B. En termos específicos:

No perfil deste módulo é importante a determinación da nota de forma que se ponderen tanto os coñecementos adquiridos como a resposta nos traballos, a actitude e comportamento. Por este motivo, para superar positivamente o módulo profesional aplicaranse os seguintes criterios de cualificación que se poden clasificar en dúas categorías: Actitudinais e Cognoscitivos.

Actitudinais. Cunha porcentaxe dun 10%, valorarase a participación, as actitudes e valores cos que se enfrontan ás actividades, ós traballos en grupo e ás relación cos outros grupos.

Cognoscitivos. O 90 % restante se repartirá desta forma:

1º) Tarefas desenvolvidas en grupo para a elaboración do proxecto (50%):

1. Resolución de exercicios, cuestionarios e casos prácticos realizados na aula, co o fin de coñecer e avaliar o grado de comprensión dos contidos.
2. Elaboración das diferentes fases do plan de empresa.

2º) Probas escritas (40%), que consistirán en preguntas tipo test ou de resposta curta.

Para superar a avaliación trimestral o/a alumno/a deberá superar individualmente, cunha cualificación igual ou superior a 5, tanto as probas escritas coma as tarefas de simulación de elaboración do plan de empresa. De non acadar a cualificación mínima en cada unha destas partes, a avaliación considerarase non superada, aínda que na media ponderada das distintas probas da avaliación acadara unha calificación igual o superior a 5. Aquele parte na que non se acadase esta cualificación mínima considerarase non superada e terá que recuperala.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Cando o alumnado non acade unha cualificación positiva ó final da terceira avaliación, realizará as actividades do plan de recuperación que se formulará de modo individualizado, baseándose nas partes pendentes de recuperar por cada alumno, e de acordo co calendario establecido polo centro.

O profesor indicarlle a cada alumno os contidos a recuperar tanto no caso de que teñan que ser valorados mediante probas obxectivas como se

consistiran na entrega dun novo traballo ou modificación ou mellora do traballo obxecto de recuperación.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

A perda do dereito a avaliación continua virá determina polas faltas de asistencia ás clases do alumno, tanto xustificadas como non xustificadas, superior ó tope máximo establecido (10% da duración do módulo, para as faltas de asistencia non xustificadas). A perda deste dereito non supón a perda do dereito a seguir asistindo a clases, se ben non se lle avaliarán as tarefas se as presenta nin os exames que realice.

A avaliación destes alumnos farase nas datas establecidas por norma e comunicadas en prazo.

A avaliación consistirá na realización de actividades para a elaboración do expediente do proxecto empresarial e exame escrito que o profesor elaborará atendendo aos contidos do módulo.

Para acadar unha cualificación positiva na proba extraordinaria é preciso obter 5 puntos dun máximo de 10 en cada unha das partes, obténdose unha cualificación media coa seguinte ponderación:

1º) Elaboración do expediente do proxecto e a súa exposición (80%)

2º) Probas escritas (20%), que consistirán en preguntas tipo test ou de resposta curta.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O desenvolvemento da presente programación, e a propia práctica docente, avaliaranse a través da análise de:

- Enquisa da avaliación docente, que resume a avaliación que o alumnado do módulo realiza para valorar as actividades docentes realizadas polo profesor. A realización desta enquisa entre o alumnado, que tería carácter trimestral, non é de obrigada realización.
- Actividades de aula desenvolvidas, tras recoller o propio profesor, de modo sistemático, a información das actividades docentes realizadas.
- Datos recollidos para as xuntas de avaliación, que incluírán os referidos ás porcentaxes de alumnado suspenso e aprobado, así como o grao de cumprimento da programación.
- Memoria de fin de curso, na que, entre outros datos, figurarán a porcentaxe da programación impartida e as modificacións habidas con respecto ao programado.

O seguimento e control da programación realizarase nas reunións do departamento didáctico ao longo do curso, como mínimo con carácter mensual, adoptándose, de estimarse necesario, as medidas que procedan para corrixir as desviacións producidas con respecto ao programado. Ademais, de existir propostas de mellora para o seguinte curso académico, estas deberanse facer constar de modo expreso na memoria de fin de curso.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Coa avaliación inicial preténdese recoller, por parte do profesorado-titor, coa colaboración do resto do equipo docente, a información dispoñible de cada alumno e alumna, en particular, e do grupo-clase, en xeral. O intercambio de opinións e de información entre o profesorado facilitará a toma de decisións como un primeiro paso no proceso da avaliación continua.

O coñecemento das características, dos niveis e das necesidades do alumnado que se incorpora ao ciclo formativo é clave para poder adaptar a proposta curricular, planificar e programar as actividades de cada módulo profesional, así como reorientar e situar o alumnado.

Ao comezo do curso, o equipo docente levará a cabo unha sesión de avaliación inicial do alumnado, na data fixada pola Xefatura de Estudos, que

terá por obxecto o coñecemento das características e da formación previa de cada alumno e alumna, así como as súas capacidades.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Ademais de seguir as consignadas no Plan de Atención á Diversidade do IES, en canto ás súas liñas xerais, realizarase o seguinte:

1. As actividades deseñaranse con distintos graos de dificultade e distintos enfoques, para que todos os alumnos poidan realizalas con éxito.
2. Realizaranse, se fose necesario, actividades diferentes para diferentes agrupamentos de alumnos, de tal forma que poida atenderse a todos os alumnos, ou que algúns alumnos poidan ser tutorados polos seus propios compañeiros.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Unha das competencias introducidas é a competencia social e cidadán, básica para a comprensión da realidade na que se vive empregando o xuízo ético baseado nos propios valores e nas prácticas democráticas que deben presidir as nosas relacións. Enténdese que, desde esta competencia, o alumnado poderá afrontar dun xeito máis adecuado a convivencia coas demais persoas e o enfrontamento dos conflitos que poidan xurdir nas relacións.

No módulo farase fincapé na necesidade de tratar temas de Ética Empresarial e Responsabilidade Social Corporativa. Tratarase a ética no mundo dos negocios e se intentará que os alumnos comprendan os principios morais e as normas que guían o comportamento no mundo dos negocios. Como é lóxico tamén é preciso analizar cuestións éticas da nosa vida, valores que deben ser transmitidos:

Educación para a igualdade entre os sexos.

Educación para a saúde.

Educación ambiental.

Educación do consumidor.

Non discriminación no traballo por razón de nacionalidade.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

En principio non están previstas. Faranse aquelas que sexan planificadas polo departamento, pois ao longo do curso pode que xurda a oportunidade de asistir a algunha conferencia ou visitar algunha empresa ou organismo.